

Contributiile la fondurile de pensii obligatorii ar putea fi mancate de inflatie

06.01.2008

Principala problemă a fondurilor de pensii este că nu garantează randamente peste rata inflației, astfel încât [valoarea](#) contribuțiilor ar putea să scadă cu până la 50% în 30 de ani, în timp ce o parte din fonduri ar putea afișa chiar randamente negative, consideră unii analiști economici.

"Principala problemă a fondurilor de pensii obligatorii din România o reprezintă negarantarea cu rata inflației a randamentului, care este estimat (în prezent) la aproximativ 7% pe an de cele mai multe fonduri. Acesta se situează deja sub dobânda actuală de referință a Băncii Naționale a României (BNR), de 7,5% pe an, în condiții de creștere economică importantă", a explicat directorul Grupului de Economie Aplicată (GEA), Liviu Voinea, pentru NewsIn.

De aceea, fondurile ar trebui să garanteze un randament mai mare decât rata inflației, în caz contrar, valoarea contribuțiilor nominale putând să se reducă la jumătate în termeni reali, în 30 de ani, a spus Voinea, menționând că, în prezent, tot riscul este suportat de contribuabili, inclusiv cel de a nu primi nimic înapoi.

Voinea a explicat că, potrivit unor studii realizate în Marea Britanie, riscul ca fondurile să afișeze randamente negative este de 10%. "Este ridicol să îți se garanteze un randament de 7%, în condițiile în care dobânzile bancare sunt de 7,5% pe an", a mai spus Voinea, care a precizat că fondurile de pensii obligatorii ar trebui să garanteze contribuțiile participanților măcar cu rata anuală a inflației, respectiv suma brută pe care o depun contribuabilii, indexată cu rata inflației.

Analistul economic, Ilie Șerbănescu a menționat că rata inflației trebuie garantată doar pentru faptul că acest [sistem](#) al pensilor private obligatorii (pilonul II) este impus de stat.

"De aici apare necesitatea unei garantări", a explicat Șerbănescu, pentru NewsIn. El a arătat că pentru fondurile de pensii facultative nu este nevoie de garanție, deoarece contribuabilul își face o astfel de pensie la libera alegere.

"În ce privește fondurile de pensii obligatorii putem spune că un contribuabil are posibilitatea să aleagă între un fond de pensii sau altul, însă nu poate alege dacă participă sau nu", a mai spus Șerbănescu, care a menționat că în cazul unei inflații de 10-12% pe an, așa cum s-a întâmplat în Statele Unite, aceste fonduri de pensii nu vor mai fi rentabile peste 30 de ani.

"În ce privește inflația, este suficient să privești în urmă cu 30 de ani ca să afli ce se poate întâmpla peste alți 30 de ani", a mai spus Șerbănescu.

Un randament mai mare decât inflația pare ușor de obținut

Analistul Matei Păun este de părere că randamentele generate de aceste fonduri vor depăși cu siguranță rata inflației.

"Dacă o [companie](#) de [administrare](#) plasează banii numai în conturi bancare și în obligațiuni de stat tot depășește rata inflației, în condițiile în care dobânzile bancare sunt peste inflație circa 90% din timp", a precizat, pentru NewsIn, Matei Păun.

În aceste condiții este destul de greu pentru un fond să arunce vina pe inflație, în condițiile în care nu înregistrează un randament real, conchide Păun.

"Un fond de investiții își propune să asigure un randament constant pe termen cât mai lung, iar fondurile de pensii acoperă inflația dacă investesc pe termen mediu și lung", a explicat directorul de investiții al Interamerican Fond de Pensii, Radu Crăciun, pentru NewsIn.

Crăciun consideră că fondurile de pensii pe pilonul II vor avea, în 2008, randamente nominale mai mari decât cele prognozate inițial, de 7-7,5%, pe fondul creșterii dobânzilor pe termen scurt și lung și a posibilității de a investi pe bursă la prețuri mai mici, în contextul în care bursa a înregistrat o scădere. Potrivit acestuia, "investițiile pe termen lung pe bursă vor fi foarte bune, iar activele vor intra la prețuri mici".

Economistul șef al Băncii Comerciale Române (BCR), Lucian Anghel, a explicat că, oricum, "sistemul pensiilor private obligatorii (pilonul II) oferă cu siguranță randamente mai mari decât sistemul de stat (pilonul I), care nu face nicio investiție în acest sens".

Anghel a adăugat că până la adoptarea monedei europene sunt foarte importante investițiile pe lei, deoarece randamentele mari se vor obține din investiții în moneda națională, chiar dacă mai există unele fluctuații ale cursului de schimb. "Cel puțin în următorii cinci ani leul va determina randamente superioare altor monede. Pe termen mediu însă, respectiv 2010-2011, moneda națională va continua să se aprecieze, chiar dacă vor mai fi unele fluctuații", a spus Anghel.

În zona euro, la care România se pregătește să adere din 2014, estimările privind inflația din decembrie 2007 se ridică la 3,1%, un nivel similar celui atins în noiembrie 2007, potrivit datelor instituției oficiale de statistică a Uniunii Europene, Eurostat.

Goana după participanți și implicit randamente mai mari ar putea orienta investițiile spre instrumente pe termen scurt

"Din punct de vedere al pieței, mi-e teamă că orientarea investițiilor se va face spre latura comercială, astfel încât populația se va uita la randamente și nu va privi la latura tehnică, iar ca pondere există posibilitatea ca preferințele să fie îndreptate mai mult spre investițiile pe termen scurt", a menționat directorul de investiții al Interamerican Fond de Pensii.

Radu Crăciun a menționat că nu se poate spune încă un nivel al randamentului real din perioada următoare, dar a explicat că un randament nominal de 9%, pe fondul unei inflații anuale de 6%, ar aduce un randament real de doar 3%.

Directorul de investiții al Interamerican Fond de Pensii a explicat că sistemul de evaluare a randamentelor fondurilor din legislația actuală, precum și percepția publicului, care judecă randamentele anuale în detrimentul celor pe termen lung, vor face să fie preferate fondurile care aleg investiții pe termen scurt, respectiv pe 3-5 ani. Crăciun a avertizat că există tendința ca percepția publicului să se îndrepte către randamentele nominale și anuale, și nu asupra

maturității portofoliului, care este foarte important.

Arbitrul pensiilor speră să înființeze un fond de garantare în februarie

Arbitrul pensiilor private va înainta un proiect privind fondul de garantare a pensiilor private obligatorii și facultative cel mai probabil în luna ianuarie, urmând ca Guvernul să dea o ordonanță de urgență în februarie, a declarat, vineri, vicepreședintele Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private (CSSPP), Ion Giurescu, pentru NewsIn.

"Vrem să facem un fond de garantare după modelul Băncii Naționale a României (BNR) sau după modelul Comisie de Supraveghere a Asigurărilor (CSA)", a precizat vicepreședintele CSSPP, care a adăugat că vor lua în calcul, cel mai probabil, modelul CSA.

Giurescu a adăugat că arbitrul pensiilor nu a luat, încă, nicio decizie referitoare la forma de organizare a fondului de garantare în ce privește investițiile, situațiile în care fondul va interveni ca plătitor, nivelul despăgubirilor sau cu cât vor contribui fondurile la acest fond.

În iunie 2007, președintele CSSPP, Mircea Oancea, declarase că fondul de garantare a pensiilor private va plasa banii în instrumente cu lichiditate mare și risc scăzut, însă până la acea dată nu se luase încă o decizie în ce privește forma de organizare a acestuia. El menționase totuși că Legea 204 privind pensiile facultative "ne trimite mai degrabă spre constituirea ca o societate pe acțiuni".

Mircea Oancea a precizat că instituția pe care o conduce "a făcut peste 20 de reglementări, care au dat posibilitatea să autorizăm pe criterii de siguranță companiile care urmează să gestioneze fondul de pensii private obligatorii" și a menționat că CSSPP are un rol important în procesul de aderare a angajaților la un fond de pensii de pe pilonul II, mai ales prin sancțiunile pe care le-a introdus în legislație și prin rolul său de supraveghere și control, care garantează siguranța contribuțiilor.

Oancea a explicat, însă, că pentru ca fondurile de pensii private să garanteze randamente la niveluri cel puțin egale cu cel al inflației, ar fi nevoie să se stabilească prin lege niște garanții, adică "să imobilizezi niște sume".

Președintele CSSPP a adăugat că, în aceste condiții, este nevoie de provizioane tehnice, astfel încât, banii care pot fi investiți de administratori pentru dezvoltarea afacerii să trebuiască să fie depuși în conturi bancare și în instrumente cu venit fix pentru a putea fi folosiți drept garanție, motiv pentru care randamentul fondurilor de pensii ar fi mai mic.

Numărul fondurilor de pensii private obligatorii s-ar putea restrânge simțitor în anii următori

Directorul GEA a mai spus că pe piață sunt fonduri care vor dispărea în câțiva ani, acestea intrând doar pentru a-și vinde portofoliul de participați.

"Este o afacere importantă, de 30 de ani. Indiferent de randamentul propus de un fond sau altul, totul reprezintă o loterie. Pe piața din România ar putea rămâne cinci sau șase fonduri, iar în perioada următoare migrația se va face individual sau în mod colectiv", consideră Voinea.

Anghel consideră că administratorii de fonduri de pensii pe pilonul II vor ieși din joc dacă nu oferă randamente consistente. Astfel, "con competiția dintre fonduri va încinge lupta pentru randamente mai mari".

CSSPP a autorizat 18 administratori de fonduri de pensii private obligatorii: Pensia Viva (administrat de Aviva Societate de Administrare a unui Fond de Pensii Privat), AZT Viitorul Tău (administrat de Allianz-Țiriac Pensii Private Societate de Administrare a unui Fond de Pensii Administrat Privat și a Fondurilor de Pensii Facultative), ING (ING Fond de Pensii), Aripa (Generali Fond de Pensii), Vital (BT Aegon Fond de Pensii), OTP (administrat de OTP Fond de Pensii), BRD (administrat de BRD Fond de Pensii), AIG (AIG Fond de Pensii), Interamerican (Interamerican Fond de Pensii), Prima Pensie (administrat de Prima Pensie - Fond de Pensii), Fondul de Pensii Administrat Privat Omniforte (Omniasig Pensii – Societate de administrare a unui Fond de Pensii Administrat Privat), Fondul de Pensii Administrat Privat BCR, (BCR Administrare Fond de Pensii), Fondul de Pensii Administrat Privat Bancpost (Bancpost Fond de Pensii) și Fondul de Pensii Administrat Privat KD (gestionat de KD Fond de Pensii), Alfa (administrat de AG2R Fond de Pensii), Marfin (administrat de Marfin Fond de Pensii), Fiducia (administrat de MKB Romexterra Fond de Pensii) și Zepter Fond de Pensii (administrat de Zepter Fond de Pensii).

Pensiile private de pe pilonul II sunt obligatorii pentru salariații sub 35 de ani și opționale pentru cei între 35 și 45 de ani. Aderarea participanților la un fond de pensii din pilonul II a început pe 17 septembrie și durează patru luni. După această perioadă, cei care nu au optat pentru un fond de pensii vor fi distribuiți în mod aleatoriu către fondurile autorizate, pe baza unui sistem informatic, potrivit arbitrelui pensiilor private.

Autor:GhiseulBancar.ro